

Ouders & Onderwijs en Balans zijn de landelijke vertegenwoordigers voor ouders van kinderen in de schoolgaande leeftijd. Daarom laten we hun stem horen in Den Haag. Zo ook over het wetsvoorstel 'Versterking positie ouders en leerlingen in passend onderwijs', waarover uw fractie deze week schriftelijke inbreng levert.

Het voorstel is een belangrijke stap vooruit, maar pakt niet de kern van de problemen aan. Voor een betere positie van leerlingen is een leerrecht nodig. Zolang een wettelijk geborgd leer- en ontwikkelrecht niet het uitgangspunt is, is ook deze wetsaanpassing te weinig om de positie van ouders en kinderen fundamenteel te versterken. We reageren op de drie onderdelen van het voorstel.

Hoorrecht

Niet alleen praten óver het kind, maar mét het kind. De informatie en mening van het kind is essentieel voor de besluitvorming over de ondersteuning voor het kind. Die besluitvorming moet ook worden teruggekoppeld naar het kind.

In dit wetsvoorstel wordt het hoorrecht beperkt tot het ontwikkelingsperspectief (opp). Dit leidt tot rechtsongelijkheid en onduidelijkheid voor kinderen en hun ouders: wat op de ene school basisondersteuning is (geen opp), is op de andere school extra ondersteuning (wel opp). Bovendien weten we dat er bij extra ondersteuning nog te vaak geen ontwikkelingsperspectief wordt opgesteld of dat dit pas aan de orde is bij een doorverwijzing naar het speciaal onderwijs. Daardoor is het nog maar de vraag of je gebruik kan maken van het hoorrecht. Wij pleiten voor een bredere insteek voor het hoorrecht: kinderen moeten worden gehoord over alles wat hun ondersteuning en ontwikkeling aangaat.

In het wetsvoorstel wordt voorrang gegeven aan de mening van ouders bij spanning tussen het instemmingsrecht van ouders en het hoorrecht van kinderen. Het is onduidelijk hoe het wetsvoorstel zich verhoudt met de wetgeving over de zeggenschap van kinderen vanaf 12 jaar, 16 jaar en boven de 18 jaar.

Ondersteuningsaanbod in schoolgids

Het opnemen van het ondersteuningsaanbod in de schoolgids in plaats van een los document, is een goede wijziging. Het maakt deze informatie makkelijker vindbaar voor ouders en leerlingen en kan zo ook beter benut worden bij een schoolkeuze. Daar is, zoals onder andere uit ons onderzoek hierover blijkt, grote behoefte aan.¹

Op de schoolgids hebben ouders- en leerlingen nu een instemmingsbevoegdheid via de medezeggenschapsraad (mr). Het maken van een uitzondering hierop, naar een adviesrecht, voor het onderdeel 'extra ondersteuningsaanbod van de school' maakt het onnodig ingewikkeld en complex voor de mr. In de MvT wordt aangegeven dat dit de flexibiliteit van het bevoegd gezag waarborgt en hen ruimte geeft. Wat hiervan de consequenties zijn voor ouders- en leerlingen, waarvoor de schoolgids en dit wetsvoorstel bedoeld is, wordt achterwege gelaten. Wij pleiten ervoor instemmingsrecht te behouden voor de hele schoolgids en daarop geen uitzondering te maken voor dit onderdeel.

Ouder- en jeugdsteunpunten bij de samenwerkingsverbanden

De functies van het steunpunt zijn informeren, ondersteunen en signaleren. In het wetsvoorstel zijn informeren en ondersteunen opgenomen. Signaleren als functie ontbreekt, terwijl deze duidelijk een meerwaarde biedt en de positie van ouders en leerlingen verstevigt. Het samenwerkingsverband krijgt hiermee zicht op de ervaringen

¹ Staat van de Ouder 2022 www.staatvandeouder.nl

en knelpunten van ouders en leerlingen op de scholen, het dekkend aanbod en de benodigde extra ondersteuning. We verzoeken deze functie toe te voegen in het wetsvoorstel.

Samenwerkingsverbanden en de ouder- en jeugdsteunpunten zijn nu nog vaak lastig vindbaar. Scholen moeten daarom proactief communiceren naar ouders en leerlingen; ook vóóordat er problemen of onduidelijkheden zijn. Laat scholen daarom ook verwijzen naar het samenwerkingsverband in de schoolgids en zet een landelijke wegwijzer op waar ouders kunnen vinden onder welk samenwerkingsverband een school valt, met de contactgegevens van dat samenwerkingsverband.

Conclusie

We willen nogmaals benadrukken dat dit wetsvoorstel een verbetering is van de positie van ouders en kinderen bij passend onderwijs. Voor een optimaal effect is meer nodig: leerrecht en volwaardig hoorrecht.

Bij dit wetsvoorstel doen we de volgende aanbevelingen:

- Beperk het hoorrecht niet tot het OPP maar laat het van toepassing zijn op de hele onderwijsontwikkeling.
- Behoud de instemmingsbevoegdheid op de hele schoolgids en maak daar voor het onderdeel extra ondersteuning in de school geen uitzondering op.
- Voeg de functie signaleren toe en zorg voor betrokkenheid van ouders en jeugdigen bij de (oprichting van de) steunpunten.
- Stimuleer de vindbaarheid en bereikbaarheid van de steunpunten via scholen en landelijke kanalen, door het verplicht opnemen in de schoolgids en een landelijke wegwijzer voor samenwerkingsverbanden.

Aan de verdere uitwerking en implementatie van deze wetswijzigingen dragen wij graag bij.